1481g/02.09.2026

SENATUL ROMÂNIEI

ÎNTREBARE

Adresată: Doamnei Oana-Silvia ȚOIU, Ministrul Afacerilor Externe (interimar)
De către: Domnul Senator Ionel CARP
Circumscripția electorală: nr. 38 Tulcea
Grupul parlamentar: Afiliat Grupului Parlamentar PSD
Şedinţa Senatului din data de: 02.09.2026
Obiectul întrebării: Monitorizarea deciziilor privind Liceul din Borisăuca și protejarea învățământului în limba română din regiunea Odesa

Stimată Doamnă Ministru,

Decizia unilaterală a Consiliului Orășenesc Tatarbunar din 10 iulie 2026 de a sista înscrierea în clasa a X-a la Liceul din Borisăuca a forțat elevii români să se transfere la o instituție cu predare în limba ucraineană. Această măsură abuzivă a vizat singura instituție de învățământ din regiunea Odesa cu predare integrală în limba română. În urma protestelor comunității și a apelului semnat de 93 de locuitori, autoritățile ucrainene au promis recent anularea hotărârii.

Intervenția promptă a diplomației române, prin intermediul Consulatului General la Odesa, a facilitat vizita unei delegații regionale la Borisăuca pe 27 august. Deși oficialii ucraineni, inclusiv șeful Administrației Militare Regionale Odesa, au promis că hotărârea de suspendare va fi revocată în cadrul unei sesiuni extraordinare, deocamdată decizia nu a fost publicată oficial. Fără un document asumat juridic, reluarea înscrierilor rămâne incertă, iar dreptul elevilor de a reveni în localitatea natală nu este garantat.

Această criză nu este un incident izolat, ci reflectă o tendință îngrijorătoare de restrângere a drepturilor educaționale în sudul Basarabiei. Situații similare de suprimare a claselor liceale au fost semnalate la liceele din Satu Nou și Erdek-Burnu, unde nu s-a oferit încă nicio soluție oficială. Populația școlară din regiunea Odesa care studiază în limba română a scăzut dramatic, de la peste 5.000 de elevi în anul 1991, la doar 1.485 în prezent..

Drept urmare, vă rog doamnă Ministru, să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

1) Ce mecanisme de monitorizare directă a instituit Ministerul Afacerilor Externe, prin intermediul Consulatului General la Odesa, pentru a se asigura că autoritățile din Tatarbunar vor adopta și publica oficial hotărârea de reluare a înscrierilor la Liceul din Borisăuca înainte de începerea noului an școlar?

2) Care sunt demersurile diplomatice urgente întreprinse de statul român pentru a soluționa situațiile similare semnalate la liceele din comunitățile Satu Nou și Erdek-Burnu, unde dreptul elevilor de a urma treapta liceală în limba maternă rămâne în continuare suprimat?

3) Cum intenționează Ministerul Afacerilor Externe să abordeze, în cadrul negocierilor bilaterale cu Ucraina, practicile consiliilor locale de a ocoli legislația națională și angajamentele internaționale prin retrogradarea unilaterală a școlilor minorității românești?

4) Există o strategie comună a instituțiilor statului român pentru a opri declinul demografic școlar din regiunea Odesa și a sprijini direct cele 12 instituții care mai oferă clase cu predare în limba română, având în vedere scăderea numărului de elevi cu peste 70% în ultimele trei decenii?

Solicit răspuns în scris.

Cu respectul cuvenit,
Senator Ionel CARP